

HOOFDSTUK 1

Langzaam zet de geelgroene trein zich in beweging.

Hoewel het strakke plaatwerk en de glanzende lak de indruk wekken dat de loc zo uit de fabriek is gerold, doet zijn rechthoekige verschijning wat ouderwets aan. De ontwerpers hebben kennelijk rekening gehouden met het traject waarop deze trein rijdt. Een strakke aerodynamische vorm is hier totaal overbodig. De maximumsnelheid op het ongeveer achttien kilometer lange baanvak is hooguit vijfentwintig kilometer per uur. Het interieur van de treinstellen is moderner dan de buitenkant doet vermoeden: het bestaat uit panoramaramen en gestileerde zitplaatsen.

Op een van de grijsblauw gestoffeerde banken heeft een jongeman het zich gemakkelijk gemaakt. Ery Heijkamp heeft zijn rugtas naast zich geplaatst en z'n lange benen languit onder de bank tegenover hem gestoken.

Eerst zat hij alleen, maar vlak voor de trein vertrok, zijn er op de twee banken aan de overzijde van het gangpad drie mannen neergestreken en daarna recht tegenover hem ook nog een jonge vrouw.

De mannen hebben grote, gevulde rugtassen bij zich. Grote kans dat er een zware trektocht door de bergen op het programma staat.

Een 'R' die wordt uitgesproken alsof hij een hete aardappel in de mond heeft, verraaft de Amerikaanse herkomst van een van hen. Evenals de man naast hem oogt hij een stuk

ouder dan de breedgeschouderde kleerkast tegenover hen. Dat is niet bepaald iemand om ruzie mee te krijgen, denkt Ery. De Amerikaan met z'n kenmerkende 'R' is constant aan het woord. Zijn haar heeft de onnatuurlijke bruine kleur van een mislukt verfje. Rimpels in zijn gezicht en op zijn handen verraden een gevorderde leeftijd, maar hij lijkt die te willen camoufleren met een sportieve, geruite blouse en iets te hippe vrijetijdsschoenen, die bovendien niet lijken te passen bij zijn stoere, dikke rugtas.

De anderen luisteren stil naar de redenaar.

Ery observeert het gezelschap een moment. Enige nieuwsgierigheid is hem beroepsmatig als journalist bij een landelijk dagblad in Nederland beslist eigen.

Dan verlegt hij zijn blik naar de jonge vrouw tegenover hem. Ze is niet onknap, valt hem meteen op. Hij schat haar leeftijd op die van zichzelf. Rond de dertig. Zou ze bij die mannen horen? Ze kwam wel zo ongeveer tegelijk met hen de wagon binnen.

Zijn aandacht gaat weer naar wat er buiten de trein te zien is. Er klinkt geknars en gekraak onder de coupés bij het passeren van enkele wissels.

Slechts enkele honderden meters nadat de trein het stationnetje heeft verlaten, buigt het spoor naar rechts, steekt via een bruggetje een beek over, waarna het tandrad daadwerkelijk benut gaat worden.

De treinstellen knikken een voor een omhoog en beginnen een redelijk steile klim. De krachtige elektromotor van de loc lijkt er geen moeite mee te hebben. Al gaat het zeker niet hard, het tempo van de trein loopt in ieder geval niet terug.

Ery zit met zijn rug naar voren en moet zich even vastgrijpen

om niet door de plotseling veranderende hellingshoek van zijn stoel te schuiven. Een conducteur die kennelijk wel gewend is om zich bij het stijgen staande te houden komt langs en knipt de kaartjes.

Door de coupés heen klinkt boven het geratel van de ijzeren wielen een geroezemoes van Duits, Italiaans, Frans, Engels, Japans en zo meer. Opvallend veel Aziaten bevolken de passagiersruimten. Kennelijk is dat zo gewoon dat er al rekening mee is gehouden, want op borden van het zojuist achtergelaten stationnetje heeft Ery gezien dat de mededelingen behalve in het Engels, Frans en Duits ook in Chinese of Japanse karakters is weergegeven.

Ery richt zijn blik naar buiten. De loofbomen tonen een prachtige herfsttooi. De felgele, warmbruine en rode tinten worden nog eens extra geaccentueerd door een uitbundig schijnende zon. Het is een prachtige dag in oktober, die de reizigers waarvoor hun geld lijkt te gaan bieden, want goedkoop is de treinreis naar Jungfrauoch niet. Maar het eindpunt op meer dan 3400 meter is ook niet zomaar een eindpunt, weet Ery. Het is het hoogst gelegen station van Europa. Hij heeft in zijn voorbereiding op deze tocht gelezen dat de trip ondanks z'n geringe lengte toch zo'n anderhalf uur in beslag zal gaan nemen.

Na twintig minuten nadert het treinstel het tussenstation Kleine Scheidegg. Daar moeten de passagiers die doorreizen naar Jungfrauoch overstappen.

De coupés stromen leeg en de massa zet zich in beweging. Ook Ery mengt zich tussen hen.

Aan de overzijde van het stationsgebouw staat een geelrode trein, in een vrij identieke vormgeving, te wachten. Iedereen zoekt weer een plaatsje.

Met zijn lange benen is Ery net iets sneller in de trein dan zijn Amerikaanse coupégenoten uit het vorige treinstel.

Ze nemen in dezelfde opstelling plaats.

Ery knikt maar een keer naar zijn overbuurvrouw en krijgt een kort nauwelijks zichtbaar knikje terug.

Ineens gaat er een schok door de trein als deze zich in beweging zet.

Een eindje voor Ery valt een fotograferende Japanner bij zijn overbuurvrouw op schoot. Ery glimlacht.

Het tempo van de trein is opnieuw laag. De loc trekt het treinstel traag over de tandradbaan omhoog. Iets meer dan twaalf minuten later stopt de trein bij station Eigergletsjer op een stukje dubbelspoor.

Vanaf de andere zijde nadert een andere trein met mensen die alweer terugkeren van Jungfrauoch. Het spoor dat voor stijgende treinen de tunnel induikt, is opnieuw slechts enkelspoor. De tegemoetkomende trein stopt om onduidelijke reden even naast de trein waar Ery in zit.

De coupés die hij kan zien, zitten afgeladen vol, met nagenoeg allemaal Aziatische toeristen. In de meest vreemde houdingen liggen de mensen op en tegen elkaar. Kennelijk heeft de ijle atmosfeer op Jungfrauoch nog wat nawerking op de toeristen, denkt Ery grinnikend. Ze slapen tenminste als rozen na hun verblijf op de 'Top of Europe'.

Ery richt zijn blik weer naar binnen. In tegenstelling tot in de trein naast hem slapen de passagiers die op weg zijn naar de top zeker niet. De Amerikaan met het vreemde kleurtje in zijn haar is nog steeds ononderbroken aan het woord. Het lijkt over een bedrijf te gaan waar de man blijkbaar eigenaar van is. Ery heeft niet veel zin om ernaar te luisteren.

Hij stoort zich aan de arrogante houding van de Amerikaan. Een plaats verderop ziet hij een Duitssprekend gezinnetje, bestaande uit een vader, moeder en twee kleine kinderen. Terwijl het dochttertje vragend met een klein vingertje naar de slapende figuren in de trein van de burens wijst, probeert de vader door telkens zijn donkere bril met een dik montuur op het puntje van zijn neus te zetten de aandacht te vangen van zijn jongste spruit. Het kleine kereltje giert het iedere keer uit. Dit keer is het een conductrice die gewapend met een tangetje de coupé binnenkomt en een nieuw gaatje in de plaatsbewijzen knipt.

Als de trein die hen tegemoet is gekomen weer is opgetrokken, zet ook de trein met bestemming Jungfrau zich in beweging.

Niet lang daarna wordt de trein door een tunnel opgeslokt. Ineens is alles verlicht door kunstlicht. Ery draait zich half achterstevoren, om even in de richting te kijken waarheen ze rijden. Op nog geen meter van de ruit glijden grauwe, door de binnenverlichting van de trein flauw verlichte, ruwe rotsen aan zijn blik voorbij.

Schuin achter hem zit een oudere, vriendelijke man met tegenover zich zijn eega, die een Franstalige krant leest. Hij sluit glimlachend de ogen voor een tukje. Dit deel van de reis boeit hem kennelijk niet.

Aan de andere zijde van het gangpad begint een klein kind te huilen als de trein de tunnel inrijdt. Vader, een ruig ogende kerel met lange haren en een stoppelbaard, neemt de peuter op schoot en brabbelt in onverstaanbaar Italiaans troostende woordjes. Moeder, een gezette nepblondine, kijkt vertederd toe.

Net voor de harmonicakoppeling tussen de wagons zit een jongeman met de hand onder zijn kin naar buiten te staren. Naast hem zit een jonge vrouw van ongeveer gelijke leeftijd met haar hoofd licht achterover gebogen. Haar oogleden zakken af en toe even dicht. De man kijkt opzij en glimlacht. Hij slaat een arm om haar heen. De jongedame in kwestie kijkt hem even aan en legt vervolgens haar hoofd genoeglijk tegen de schouder van de man.

Dit deel van de reis is inderdaad weinig interessant. Hoewel ... Nadat hij de opdracht had gekregen om een artikel te gaan schrijven over het honderdjarig bestaan van de trein naar Jungfrauoch, heeft Ery zich goed ingelezen. De bouw op zich is een bijzonder huzarenstuk geweest. Door zijn goede voorbereiding weet Ery ook dat de trein in de tunnel twee keer stopt. Om de tegemoetkomende trein te laten passeren is op twee plaatsen het enkelspoor in de tunnel verbreed tot dubbelspoor.

Op beide stops, nog enkele kilometers voordat ze op Jungfrauoch zijn, moet een schitterend uitzichtpunt zijn gebouwd in de rots.

Hoewel hij veel foto's heeft gezien en er veel over heeft gelezen is hij toch erg benieuwd hoe het in het echt zal zijn.

Naast zich hoort hij ineens een andere stem dan die hij aldoor heeft waargenomen. Ery kijkt opzij en ziet dat de bleke man naast de Amerikaan het woord heeft overgenomen. De man heeft niet zo'n volumineus stemgeluid en is daardoor samen met zijn niet accentloos Engels moeilijker te verstaan dan de man naast hem op de bank. De Amerikaan met de geruite blouse kijkt met een minzaam glimlachje op zijn bleke reisgenoot neer.

Hoor ik nu dat hij het over Helium 3 heeft? vraagt Ery zich af. Hij spitst zijn oren. De interesse voor zijn burens is toch weer gewekt. Omdat hij met enige regelmaat een wetenschappelijk artikel schrijft, is hij wel bekend met de scheikundige aanduiding voor deze zeldzame isotoop. Een atoom met ideale eigenschappen. Het blijft echter lastig om erachter te komen waar de man het precies over heeft.

Plotseling valt de man stil. Aan de andere zijde van het gangpad kijken ineens drie paar ogen naar Ery.

Ery is verrast. Wat is er aan hem te zien? Wat heeft hij gedaan? ... Of hebben de mannen liever niet dat hij naar hen luistert? Hij voelt zich ineens een luistervink en draait zijn hoofd. Hij probeert de indruk te wekken dat alleen de omgeving buiten zijn interesse heeft.

Nog geen halfuur na vertrek arriveren ze op een tussenstation in de tunnel.

Terwijl de trein langzaam afremt, klinkt uit het plafond de mededeling dat de trein vijf minuten stopt.

Veel reizigers maken van de geboden gelegenheid gebruik om even de benen te strekken en aan het einde van een van de hier aanwezige zijtunnels door een paar grote ramen naar buiten te kijken.

Niet iedereen stapt uit.

De Amerikanen met hun forse rugtassen blijven zitten. De man met de geruite blouse heeft opnieuw het hoogste woord en de anderen blijven hem gedwee aanhoren.

Zouden die mensen geen interesse hebben voor de schitterende omgeving, vraagt Ery zich af. Daar kom je hier toch voor? Afijn, moeten ze ook zelf maar weten.

Ery is wel overeind gekomen en draait zich om richting de uitgang.

Vijf minuten gaan snel voorbij. De conducteurs en conductrices in hun blauwe jasjes lopen buiten langs de wagons zenuwachtig heen en weer tot iedereen weer aan boord is. Dan stappen ook zij in en zet de trein zich opnieuw in beweging.

Voor het einddoel maakt de trein nog één stop, bij Eismeer. Ook hier weer een vijfminutenstop, deze keer met uitzicht op een gletsjer.

Opnieuw blijven de Amerikanen zitten.

Vlak voor Ery stappen drie jonge vrouwen, die kennelijk met elkaar op reis zijn, als eersten uit en lopen rechtstreeks een zij-tunnel in. Al snel worden ze ingehaald door enkele Japanners. Bij de ruit klinkt het 'OOOH' en 'AAAH'. Kennelijk heeft het Japanse vocabulaire dezelfde uitingen voor opperste verwondering.

Maar die extase is niet onterecht. Vanachter het glas ziet Ery een ruige massa sneeuw, ijs en rotsen. Grote brokken in onvoorstelbare vormen. Het wit van de sneeuw is letterlijk verblindend. In de schaduw toont het ijs allerlei gradaties helderblauw.

In zijn hoofd vormen zich al zinnen die zo passen in het artikel, dat hij wil gaan schrijven.

Scherpe ijspunten, die door een laag verse sneeuw wat zijn afgerond, staan fier als soldaten in een rij opgesteld. In het laagste deel is stuifsnegew op een wat vlakker stuk tot golfjes opgewaaid. Even later zoeken de passagiers opnieuw een plaatsje. De plaats waar Ery heeft gezeten is in bezit genomen door enkele Japanners. Eigenlijk vindt hij dat niet eens erg. Hij draait zich om en kijkt even zoekend rond. Tegenover het jonge stel vlak

bij de harmonicakoppeling is nog een plaats. Ery loopt ernaar toe en wijst op de lege bank. 'Free?'

De jonge man knikt vriendelijk.

Ery laat zich neerzakken en legt de rugtas naast zich neer.

Nadat de deuren van de trein zich weer hebben gesloten zetten de loc en zijn wagons zich opnieuw in beweging voor het laatste halfuurtje van de rit.

Het jonge stel spreekt zacht met elkaar. Toch vangt Ery iets op. Het zijn Vlamingen, hoort hij. 'Ah, taalgenoten ...'

Het jonge stel kijkt verrast op. 'Awel, inderdaad. Ook aan het tjollen in Zwitserland?'

'Wablief?'

'Bent u ook op vakantie?' verduidelijkt de jongeman.

'Nou ja, vakantie ... eigenlijk ben ik hier voor m'n werk. Ik ben freelancejournalist. Jullie zijn wel op vakantie, mag ik uit je woorden afleiden?'

'Speelvoyage zelfs ... awel, gij zijt 'n Ollander, begrijp ik. Huwelijksreis zeggen jullie, denk ik. Wij zijn vorige week vrijdag getrouwd en genieten nu een week van de Zwitserse bergen.'

'Gefeliciteerd beiden. Ik zal me even voorstellen, Ery Heijkamp.' Ery steekt zijn hand uit.

'Philippe Vandenbroecke', zegt Philippe. 'En dit is Chantal Vandenbroecke.'

Ook Chantal steekt Ery haar hand toe.

Dan laat Ery zich weer terugzakken tegen de rugleuning. Hij kijkt door het gangpad en ziet een stukje verderop de jonge vrouw die eerder tegenover hem zat. Haar blik is voor zijn gevoel net iets te lang op hem gericht voordat ze haar hoofd wegdraait ...